

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	XI
Wykaz literatury	XV
Wykaz orzeczeń	XIX
Przedmowa	XXIII
Przedmowa do 5. wydania	XXIV
Z przedmowy do 1. wydania	XXV
Część 1. Zagadnienia wprowadzające	1
I. Wyjaśnienia terminologiczne	1
II. Historia procesu integracji europejskiej	1
1. Koncepcja Europy od okresu średniowiecza	1
2. Europejska Wspólnota Węgla i Stali	3
3. Europejska Wspólnota Gospodarcza i Europejska Wspólnota Energii Atomowej	6
4. Ewolucja Wspólnot i rozszerzenie Unii Europejskiej	7
5. Od wspólnot europejskich do Unii Europejskiej	10
6. Europejski Obszar Gospodarczy	12
7. Unia Europejska jako rozwiązanie wzorcowe	13
Podsumowanie 1: Fakty historyczne integracji europejskiej	14
Część 2. Podstawy systemu oraz struktury Unii Europejskiej	15
I. Rozwój Unii Europejskiej	15
1. Okres przed Traktatem z Maastricht	15
2. Utworzenie Unii Europejskiej przez Traktat z Maastricht	16
3. Dalszy rozwój w Traktacie z Amsterdamu	18
4. Wspólnota Europejska i Unia Europejska w Traktacie z Nicei	20
5. Komplikacja/kryzys/spowolnienie wskutek nieuchwalenia Traktatu Konstytucyjnego	20
6. Zwieńczenie procesu integracji europejskiej przez Traktat z Lizbony	21
II. Prawo Unii Europejskiej w systemie prawa	22
III. Unia Europejska jako osoba prawna	25
IV. Finanse i budżet	26

V. Podstawy współdziałania organów Unii i krajów członkowskich	28
1. Wartości Unii Europejskiej	28
2. Podział kompetencji	29
3. Wzajemne stosunki państw członkowskich	31
Podsumowanie 2: System i zasady strukturalne Unii Europejskiej	32
Część 3. System instytucjonalny	35
I. Uwagi ogólne	35
1. Przegląd	35
2. Siedziby instytucji i organów doradczych	36
3. Administracja wewnętrzna i języki	37
II. Rada Europejska oraz Rada i Wysoki Przedstawiciel do spraw Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	41
1. Rada Europejska	42
2. Rada	42
3. Przedstawiciele rządów państw członkowskich zgromadzeni w Radzie	47
4. Wysoki Przedstawiciel do spraw Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	47
III. Komisja	50
1. Skład oraz rola przewodniczącego	50
2. Zadania	50
3. Tryb podejmowania decyzji i organizacja pracy	52
IV. Parlament Europejski	54
1. Wybory, skład oraz rola przewodniczącego	54
2. Zadania	56
3. Tryb podejmowania decyzji i organizacja pracy	57
4. Zaangażowanie narodowych parlamentów	57
V. Trybunał Sprawiedliwości UE	58
VI. Europejski Bank Centralny	60
VII. Trybunał Obrachunkowy	61
VIII. Pozostałe organy	61
1. Komitet Ekonomiczno-Społeczny	61
2. Komitet Regionów	62
3. Europejski Bank Inwestycyjny	62
IX. Porządek instytucjonalny w ujęciu funkcjonalnym	63
Podsumowanie 3: Podział zadań w systemie instytucjonalnym UE ...	66
Część 4. Porządek prawny Unii Europejskiej	69
I. Źródła prawa unijnego	69
1. Uwagi ogólne	69
2. Pierwotne prawo unijne	70
3. Prawo zbliżone do prawa pierwotnego	70
4. Pochodne prawo unijne	71
5. Stosunek prawa unijnego do prawa krajowego	74
6. Procedury stanowienia prawa	84

7. Europejskie prawa i wartości podstawowe; obywatelstwo Unii	87
II. System ochrony prawnej	90
1. Wprowadzenie	90
2. Poszczególne rodzaje postępowań	91
3. Funkcje Trybunału Sprawiedliwości UE	98
4. Wskazówki dotyczące postępowania przed sądami UE	102
Podsumowanie 4: Porządek prawny UE	104
Część 5. Swobody rynku wewnętrznego w prawie unijnym	105
I. Swoboda przepływu towarów	105
1. Uwagi wstępne	105
2. Unia celna	106
3. Zakaz ograniczeń ilościowych i środków o podobnym skutku w imporcie i eksporcie	107
4. Dostosowanie państwowych monopolii handlowych	115
Podsumowanie 5: Swobodny przepływ towarów	116
II. Swobodny przepływ osób i swoboda świadczenia usług	117
1. Swoboda przepływu pracowników	117
Podsumowanie 6: Swoboda przepływu pracowników	126
2. Swoboda przedsiębiorczości wobec osób fizycznych oraz spółek ...	126
Podsumowanie 7: Swoboda przedsiębiorczości	133
3. Swoboda świadczenia usług	133
Podsumowanie 8: Swoboda świadczenia usług	141
III. Swoboda przepływu kapitału i płatności	142
1. Uwagi ogólne	142
2. Rozwój swobód	143
3. Obecny stan liberalizacji	144
Podsumowanie 9: Swoboda przepływu płatności i kapitału	146
IV. Udzielanie zamówień publicznych	147
Część 6. Poszczególne polityki	149
I. Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa	149
II. Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości	151
1. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych	151
2. Współpraca w sprawach karnych	154
III. Polityka konkurencji	155
1. Uwagi wstępne i terminologiczne	155
2. Zakaz porozumień i praktyk ograniczających konkurencję	158
3. Zakaz nadużywania pozycji dominującej	166
4. Stosowanie prawa konkurencji wobec przedsiębiorstw publicznych	170
5. Relacja między unijnym a krajowym prawem konkurencji	171
6. Kontrola koncentracji w prawie unijnym	172
7. Pomoc przyznawana przez państwa	178
Podsumowanie 10: Polityka konkurencji	180
IV. Polityka w dziedzinach rolnictwa i rybołówstwa	181
1. Polityka w dziedzinach rolnictwa i rybołówstwa	181

2. Podstawowe zasady i cele wspólnej polityki rolnej	183
3. Mechanizmy wspólnej polityki rolnej	184
4. Wspólna polityka w dziedzinie rybołówstwa	189
Podsumowanie 11: Polityka w dziedzinach rolnictwa i rybołówstwa	191
V. Polityka gospodarcza i pieniężna	192
1. Polityka gospodarcza	192
2. Unia walutowa	193
Podsumowanie 12: Polityka gospodarcza i pieniężna	198
VI. Wspólna polityka handlowa i rozwoju	198
1. Uwagi ogólne	198
2. Unia Europejska w WTO	200
3. Inne formy współpracy z krajami trzecimi	202
4. Środki antydumpingowe	206
Podsumowanie 13: Wspólna polityka handlowa i rozwoju	209
VII. Polityka społeczna	210
1. Uwagi ogólne	210
2. Programy ramowe	212
3. Równe traktowanie mężczyzn i kobiety w życiu zawodowym	213
4. Harmonizacja przepisów indywidualnego prawa pracy	217
5. Polityki uzupełniające politykę społeczną	221
Podsumowanie 14: Polityka społeczna	222
VIII. Polityka transportowa oraz sieci transeuropejskie	223
1. Informacje ogólne oraz rozwój	223
2. Drogowy transport towarów	225
3. Sieci transeuropejskie	226
IX. Polityka ochrony środowiska	227
1. Informacje ogólne oraz rozwój	227
2. Zasady i regulacje prawne	230
X. Inne polityki	232
Podsumowanie 15: Polityka w dziedzinach transportu, ochrony środowiska i inne polityki	233
Część 7. Zbliżanie prawa w wybranych obszarach	235
I. Zagadnienia podstawowe	235
II. Prawo podatkowe	237
1. Uwagi ogólne	237
2. Zakaz nakładania wyższych podatków na towary z innych państw członkowskich	237
3. Harmonizacja przepisów podatkowych	238
III. Ochrona konsumentów / prawo cywilne	241
1. Polityka ochrony konsumentów	241
2. Harmonizacja krajowych porządków prawa cywilnego	242
IV. Prawo handlowe i prawo spółek	249
1. Prawo handlowe	249

2. Uwagi ogólne o prawie spółek	250
3. Harmonizacja krajowego prawa spółek	251
4. Ponadnarodowe prawo spółek	252
V. Nieuczciwa konkurencja	255
VI. Prawo własności przemysłowej	257
1. Uwagi ogólne	257
2. Harmonizacja przepisów krajowych	258
3. Ponadnarodowe prawa ochronne	260
Podsumowanie 16: Zbliżanie prawa w wybranych obszarach	261
Indeks rzeczowy	265